

Dosarul nr. 2r-426/23
2-23040392-01-2r-12102023

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc)

Î N C H E I E R E

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Stepan Buiucî,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Stepan Buiucî cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Stepan Buiucî, pe motiv că a fost depusă cu încălcarea termenului pentru declararea apelului, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a ț ă:

La 17 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stepan Buiucî cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 mai 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova. S-a încasat de la Stepan Buiucî în beneficiul Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova datoria conform contractului CH61-0261 din 01 noiembrie 2022, în sumă de 655,89 de lei și taxa de stat în sumă de 270 de lei (f.d. 21).

La 04 iulie 2023, Stepan Buiucî a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 30 mai 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, solicitînd casarea hotărârii instanței de fond și scutirea de la achitarea taxei de stat, în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, deoarece este pensionar, invalid de gradul doi (f.d. 25).

Prin încheierea din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, s-a restituit cererea de apel depusă de Stepan Buiucî, împotriva hotărârii din 30 mai 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, pe motiv că a fost depusă cu încălcarea termenului prevăzut pentru declararea apelului, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 37-39, 41-42).

La 02 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 49), Stepan Buiucî a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, întocmită în limba rusă (f.d. 45-48).

Copia recursului declarat de Stepan Buiucî a fost expediată, la data de 12 octombrie 2023, în adresa intimă, prin intermediul poștei electronice (f.d. 51).

Studiind materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Stepan Buiucî, împotriva încheierii din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, urmează a fi restituit, din motivele ce succed.

În temeiul art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

În virtutea alin. (2) al aceluiași articol, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, cererea de recurs depusă de Stepan Buiucî, împotriva încheierii din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, este redactată în limba rusă.

La capitolul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească nr. 514 din 06 iulie 1995 statuează că, procedura judiciară se desfășoară în limba română.

Totodată, în conformitate cu art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

Așadar, principiul utilizării limbii oficiale, consfințit în Declarația de Independență a Republicii Moldova, în art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească și art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, impune ca judecarea cauzelor civile să aibă loc în limba oficială a statului.

Principiul utilizării limbii oficiale impune obligația participanților la proces de a se conforma condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs, *inter alia* de a fi redactate în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Având în vedere că discuțiile referitoare la accesul la justiție urmează a fi purtate în sfera legislației procesuale ca lege specială, este inadmisibilă punerea pe rol a unei cereri de recurs redactate într-o limbă străină.

Acest deziderat se aliază și practicii constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza Ivanova vs Finlanda (decizia din 29 mai 2002), a statuat cu titlu de principiu că, regulile privind limba în care trebuie redactate contestațiile sunt concepute, fără îndoială, pentru a asigura administrarea corespunzătoare a justiției și respectarea certitudinii juridice, iar orice persoană este liberă să introducă acțiuni în instanță atât timp cât acestea vor fi formulate în limba de procedură în care urmează a fi desfășurată examinarea cauzei.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, atunci când cererea de recurs în Secțiunea I este redactată într-o altă limbă decât limba română, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs. Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba română, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanților la proces de a lua cunoștință de actele, de lucrările dosarului și de a vorbi în judecată, prin interpret, în cazul când nu cunosc limba română.

Din considerentele redade și având în vedere faptul că cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedura judiciară, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Stepan Buiucî, împotriva încheierii din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 24 alin. (1), art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Stepan Buiucî, împotriva încheierii din 05 septembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Stepan Buiucî cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos